GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER 39.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

SOBOTA DNIA 14 SIERPNIA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień	godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 7, 704	+13. 6	98		pogoda z chmur:	
13.	12	„ 7, 378	+21. 3	79	wschodni słaby	chmury	
	3	„ 6, 601	+24. 5	72	Półn: ws słaby	pogoda z chmur:	
	9	„ 5, 684	+17. 4	89	północny słaby	pogoda	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków *d.* 14 *sierpnia.* — Dzisieyszą pocztą nadeszłe z Wiednia listy kupieckie pod d. 10 sierpnia donoszą, że dnia tego o godzinie 3 z południa nadeszła tam z Paryża przez rządowego gońca następująca wiadomość. "Król Karol X. na rzecz xięcia Angouleme (syna swojego), złożył koronę, a ten znowu na rzecz xięcia Bordeaux (synowca), a tak xiążę Bordeaux pod rejencyą xcia Orleans byłby królem francuzkim.„ (*)

Gazeta dworska Wiedeńska z d. 10 sierpnia zawiera następujące wiadomości z Francyi:

W Strażburgu d. 2 sierpnia poprzylepiana została następująca telegraficzna depesza:

Paryż d. 31 lipca 1830 o godz. 8 wieczór.

Minister woyny do Jenerała Porucznika, naczelnego dowodzcy 5 dywizyi woyskowey.

Zaprzestań WPan natychmiast wszelkich poruszeń woyska, które WPanu mogły bydź nakazane. Rewolucya w Paryżu już jest ukończona. — Xiążę Orleans mianowany tey chwili został namiestnikiem królestwa. Każ WPan zawdziać trzechkolorową kokardę. — Wszystkie woyska połączyły się z mieszkańcami. — Paryż nieodmiennie obstaje przy utrzymaniu konstytucyi. — Wkładam na WPana odpowiedzialność za uskutecznienie ninieyszey depeszy. — Paryż wyrównywa tey chwili oszańcowanemu obozowi, i 100,000 naywybornieyszych woysk nie potrafiłyby wedrzeć się w mury jego. — Donieś mi WPan przez telegraf o odebraniu tey depeszy.

(Pod.) hr. Gerard, *minister woyny.*

Za zgodność odpisu: naczelny wódz 5tey dywizyi woyskowey
(Podp.) vice-hrabia Castex.

Telegraficzna Depesza.

Paryż d. 1 sierpnia 1830 o godz. 8 wieczór.

Minister spraw wewnętrznych do Prefekta niższego Renu.

Rozkazuię WPanu pod osobistą odpowiedzialnością ogłosić natychmiast co następuje:

* *Patrz poniżey artykuł z Paryża.* *P. R.*

"Xiążę Orleans wykrzykniony został namiestnikiem krolestwa. — Król wyiechał z St. Cloud i dwór swóy odprawił. — Deputowani będą jak tylko nayprędzey można do Paryża zwołanemi.,,

---

Delfinowa przybyła d. 28 lipca do Dijonu i udała się w wieczór do teatru. — Od licznie zgromadzonych widzów przyjętą została okrzykami: *Niech żyje konstytucya! niech żyje wolność! niech żyją 221 deputowanych!*,, Oddaliła się zaraz po pierwszym akcie, i ogromne mnostwo ludu odprowadzało ją z temiż okrzykami aż do pałacu prefektury. Rozkazano woysku wystąpić, ale je odparł lud. Nikt niebył przy tem zdarzeniu raniony. — Delfinowa odjechała jeszcze w nocy do Villeneuve.

Monitor z dnia 1 sierpnia zawiera następujące uwiadomienie: Prezydenci i adjunkci 12 okręgów Paryża są nowo mianowani i nazwiska ich ogłoszone. — Jenerał Lafayette i kommissya municypalna nakazali utworzyć 20 pułków ruchomey gwardyi narodowey do obrony oyczyzny mimo Paryża, dopóki tego zachodzić będzie potrzeba. Gwardya ta narodowa oddana będzie pod rozkazy dowodzącego liniowemi woyskami jenerała Gerard.— Minister skarbu wyznaczył dwóch jeneralnych kommissarzy do zarządzenia listą cywilną: aby oprócz jey przeznaczenia, nie było nic z niey uronione.

Tenże Monitor z dnia 2 sierpnia zawiera w części urzędowey, prócz wiadomey już odezwy xięcia Orleans, różne rozporządzenia, z których pierwsze brzmi:

Namiestnik Krolestwa. — Art: I. Naród francuzki przybiera znowu swoje kolory. Odtąd niema bydź inna kokarda noszoną, jak tylko trzechkolorowa. — Art: 2. Upoważnieni tymczasowo przez ministra spraw wewnętrznych do departamentów kommissarze uskutecznić mają, każdy w mieyscu swojém, niniejsze rozporządzenie. — Paryż d. 1 sierpnia 1830. Ludwik Filip xiążę Orleans.

Tymczasowy do Ministerstwa woyny Kommissarz, Hr. Gerard.

Drugiem rozporządzeniem zwołane są izby parow i deputowanych na dzień 3 sierpnia do zwyczaynych sali obrad. Następnie zaś obeymi ją mianowanie tymczasowych ministrów, kommissarzy do różnych odnóg rządu, &.

Podług nadeszłey d. 1 sierpnia do Paryża telegraficzney depeszy, jenerałowie Valazé i Achard przybyli d. 21 lipca z Algieru do Tulonu z 5 mill. fr. od rejencyi. Jenerał Bourmont znayduje się dotąd w Algierze.

Xże Chartres, naystarszy syn xięcia Orleans, ciągnie tu z Joigny na czele pułku swojego.

Warszawa *d.* 10 *sierpnia.* — Pewne towarzystwo prywatne przedsiębierze zbudowanie kamienney drogi od Krakowa do Częstochowy. Ułatwione przez to będą związki Galicyi, i Szląska Austryackiego przez kray nasz z xięztwem Poznańskiém. (*)

Dnia onegdayszego o godzinie w pół do dziewiątey ranney, Paweł Łupiński, zastrzelił swoją żonę, poczem cios śmiertelny sobie zadał, który go życia pozbawił. Zyli z sobą 9 miesięcy. Mąż miał lat 34, żona 24.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Petersburg *d.* 12 *lipca.* — Rozkazem dziennym d. 1 b. m. w Peterhofie wydanym, N. Cesarz Jmć na skutek oświadczonego ży-

---

(*) Słychać, że droga ta póydzie przez naszę ulubioną Szwaycaryę Oycowską. *P. R.*

czenia N. Cesarzowey Jeymości, nayłaskawiey rozkazał: Jego Cesarzewiczowską Mość Następcę tronu, liczyć w pułku Kawalergardów, z zostawieniem w dawnieyszych stopniach.

Paryż d. 3 sierpnia. — Xiążę Orleans, namiestnik królestwa odebrał dnia 2 b. m. akt zrzeczenia się tronu przez N. Krola Karola X. na rzecz syna swojego Ludwika Antoniego Delfina, i zrzeczenie się znowu tegoż praw do tronu, ale niewyrażono na kogo. Xiążę namiestnik przyrzekł tylko izbom, w mowie przy zagajeniu ich posiedzeń dnia dzisieyszego, (którą w następney gazecie umieścimy) że ten akt udzieli im gdy urządzą swe poposiedzenia i każe go w Monitorze ogłosić.

Dziennik sporów zawiera: " Dziś d. 2 b. m. przybył tu margr. de Laroche-Jaquelin, par Francyi, z żądaniem w imieniu Krola Karola X. dla niego i jego rodziny bezpiecznego konwoiu. Wyznaczono pięciu kommissarzów dla odprowadzenia J. K. Mci z wszelkiem bezpieczeństwem aż do granicy. Kommissarzami temi są: Marszałek Mortier, xiążę de Coigny par Francyi, połkownik Jacqueminot, deputowany de Schonen i Odilon-Barrot, członek municypalney kommissyi paryzkiey.„

Londyn d. 31 lipca. — N. Krol odwidzi w tych dniach *Tunnel* (podziemną drogę pod Tamizą.

Onegdy po południu blisko 3 godziny trwała rada gabinetowa; sądzą, iż obecny stan Francyi, był jey przedmiotem. —

Naypierwsza wiadomość o zaburzeniach w Paryżu na dniu 27 wybuchłych, nadeszła tu d. 28 na giełdę. Kuryer wiedział już d. 29 w wieczór o rozlewie krwi w Paryżu. —

Rząd odebrał także wiadomość o przeyściu 3 półkow do ludu i o zwołaniu gwardyi narodowey; ale nieurzędownie, tylko w liście P. Rothschild do hr. Aberdeen.

Wszystkie listy jednozgodnie donoszą, że Anglicy z wielkim pośpiechem powynosili się z Paryża.

Poseł francuzki, xiążę Laval-Montmorency, wyjechał ztąd dnia 27 b. m. za urlopem do Francyi.

Przybyli tu hr. Biörstierne, nowy poseł szwedzki, i nadzwyczayny brazylijski poseł margr. Santo Amaro.

W marynarce królewskiey panuje wielka radość z powodu rozeszłey się wieści, że król zamyśla mianować xięcia Sussexu lordem naczelnym admirałem.

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi &c.

Z powodu, iż przejeżdzające przez kray tuteyszy poczty, mogą podpaść zdarzeniom szkody lub spóźnienie się zrządzającym, Wydział spraw wewnętrznych i policyi w celu zapobieżenia takowym, stosownie do postanowienia Senatu Rządzącego dd. 22 sierpnia 1827 Nro 3844 D. G. niniejszym rozporządza:

1) Gdyby przejeżdzająca poczta wozowa lub konna, znaydowała się w przypadku jakowego nieszczęścia lub doznawać miała napaści od ludzi z jakiego bądź zamiaru złego, lub swawoli pochodzącey, w takim razie każden mieszkaniec kraju, włościanie mieyscowi pod karą, wóytowie zaś gmin i zastępcy wóytów pod odpowiedzialnością z urzędu swego, wszelką pomoc dadź będą obowiązani; sprawców zaś napaści ująć, i po ukaranie do zwierzchności odsyłać.

2) W przypadku gdyby jadącemu postylionowi koń zachorował, lub się przy wozie co złamało, natedy mieszkańcy naybliższey wsi nie odmówią spieszney pomocy, aby jak nayprędzey daley mogł jechać, za którą pomoc i koszta należne zaraz na mieyscu postylion wynagrodzi, lub za zgłoszeniem się strony, pocztamt właściwy.

3) Za uczynionym odgłosem trąbki, każda fura jadącemu postylionowi z drogi ustąpić winna.
4) Za wszelką pomoc i ratunek przejeżdzającym pocztom dane, wynagrodzenie z strony Rządu niniejszym zapewnia się.

W Krakowie d. 30 lipca 1030 r.

Senator Prezydujący
X. *Łętowski.*
Sekr: Wydz: *Konwicki.*

Pensya młodzieży mającey odbywać swoje nauki w lyceach wolnego miasta Krakowa.

Podpisany ma honor uwiadomić szanowną Publiczność, iż na mocy pozwolenia, jakie mu jest od Zwierzchności szkolney, czuwającey nad oświatą publiczną w wolném mieście Krakowie udzielone, pensyą młodzieży, mającey uczęszczać do lyceów, i dla tych, którym rodzice lub opiekunowie będą chcieli dadź edukacyą prywatną, od dnia 1 października r. b. otwiera. — Młodzież jemu powierzona, będzie mieć mieszkanie, stół i wszelkie wygody w domu jego: doglądana będzie we wszelkich szkolnych pracach i zatrudnieniach. Korrepetytorowie, powtarzać z nią będą w każdym dniu lekcye szkolne, a podpisany czuwać będzie aby uczniowie do klass zawsze należycie przygotowanemi byli.

Ci, którzy do liceów uczęszczaćby sobie nieżyczyli, będą mieli przez nauczycieli do tego przybranych, wszystkie przedmioty, jakie są planem edukacyjnym przepisane i w lyceach przyjęte, oddzielnie wykładane.

Język niemiecki i Francuzki, będą językami zwykle w domu używanemi, i te regularnie uczniom wykładanemi będą.

Porządek, regularność i to wszystko cokolwiek ściągać się może do rozwinięcia władz fizycznych i moralnych młodzieży, zaniechanem nie będzie, i aby zapewnić i zasłużyć na zaufanie, jakie w podpisanym szanowna Publiczność położyć raczy, jedyném jego będzie staraniem.

Zaszczycony względami Jaśnie Wielmożnego Kuratora Instytutów naukowych wolnego miasta Krakowa i jego okręgu, podpisany uprasza WW. Rodziców i Opiekunów, aby, którzy żądać będą w tey mierze jakiegoś upewnienia się, do niego po toż zgłosić się raczyli.

Uwiadomienie drukiem ogłoszone o zamieszkaniu, obeymujące zarazem warunki do przyjęcia na tę pensyą potrzebne, oraz metoda jaka użytą będzie w przyzwyczajeniu młodzi do prac naukowych i wypełnienia obowiązków tak prywatnych jak i religiynych, udzielane będą osobom tego żądającym aż do dnia 20 miesiąca przyszłego, pod adressem Pana Gennela xięgarza, w rynku zamieszkałego, także pod adressem podpisanego, który ogłosi swoje zamieszkanie przez pisma publiczne.

W Krakowie dnia 12 sierpnia 1830 r.

Bouzereau de Bellemain
Nauczyciel języka i Pensyi.

W dniu 17 sierpnia 1830 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie w domu pod l. 530 przy ulicy floryańskiey, odbędzie się publiczna licytacya garnca miedzianego z pokrywą i alembików dwóch z rekwizytami do palenia wódki; — chęć licytowania mających, podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 13 sierpnia 1830 r.

J. *Kopyciński* kom: sąd.

Komornik sądowy zawiadomia Publiczność, iż dnia 17 sierpnia r. b. o godzinie 9 ranney, w Krakowie w Sukiennicach, odbędzie się licytacya kotła miedzianego ważącego funtów 119, tudzież dnia 31 b. m. i r. o godzinie 9 ranney w Kleparzu na targu końskim, odbędzie się licytacya koni, wozu, komody, zwierciadła.

W Krakowie dnia 31 lipca 1830 r.

Józef *Słodkowski* kom: sąd.

W kamienicy narożney przy ulicy Szewskiey pod Nrem 333, są dwa fortepiana do sprzedania za bardzo pomierną cenę, o którey dowiedzieć się można u właściciela.

Kareta lekka na parę koni w dobrym stanie będąca, będzie więcey dającemu tu w Krakowie w rynku przed domem P. Lipińskiego za gotowe pieniądze sprzedana, a to w dniu 16 sierpnia r. b. w godzinach rannych, na którą to licytacyą szanownych pretendentów zaprasza się. Cena pierwszego wywołania będzie dukatów 20 i stosowne vadium.